نگاه

پارک ملی نایبند و توسعه نامتوازن

حسین دلشب

● شهرستان عسلویه به واسطه دارابودن زیست‌بوم‌های مختلفی از جمله کوهستان، دشت، ساحل و دریا یکی از متنوع‌ترین شهرستان‌های کم‌وسعت استان بوشهر از نظر تنوع زیستی است و با در اختیار داشتن پارک ملی دریایی نایبند کلکسیونی از زیست بوم‌های حساس و زیستمندان منحصربه‌فرد را در خود جای داده است. پارک ملی دریایی نایبند با ۴۸هزارهکتار (سازمان حفاظت محیط‌زیست) در این شهرستان قرار گرفته است. این منطقه به دلیل وجود منابع بیوفیزیکی حساس ساحلی شامل خلیج کوچک ساحلی و تنوع ساختارهای ساحلی (سواحل ماسه‌ای، صخره‌ای و گلی، وجود رویشگاه ارزشمند حرا، محل تخم‌گذاری لاک‌پشت‌های دریایی، آبسنگ‌های مرجانی، زیستگاه پستانداران و پرندگان وخورهای زیبا و... که همگی دربرگیرنده گونه‌های کمیاب نیز هستند) پشتوانه اکولوژیک بسیاری از گونه‌های آبزی و فرآیندهای اکولوژیک به‌شمار می‌آید. همچنین به دلیل داشتن زیستگاه ارزشمند و شرایط مناسب برای زاد و ولد گونه‌های مهم و حمایت شده جانورانی مانند جبیر، جیرفتی، پلیکان پا خاکستری، هوبره، و انواع لاک‌پشت‌های دریایی دارای ارزش‌های حفاظتی منحصربه‌فردی است. منطقه جزر و مدی آن دارای عرصه‌هایی است که در جزرومد از آب پر و خالی می‌شود و این مکان محل تمرکز کف‌زیانی است که بزرگ‌ترین پشتیبان زنجیره غذایی دریا و حیات آبزیان است. در گذشته‌ای نه چندان دور توسعه این منطقه زیبا بدون در نظر گرفتن ملاحظات زیست‌محیطی و بدون توجه به ارزش‌های حفاظتی آن بوده و ساخت اسکله در شهرستان نه تنها در مناطق صنعتی، بلکه در پارک ملی دریایی نایبند نیز صورت گرفته است و باوجود مخالفت اداره کل محیط‌زیست و شیلات استان، به بهانه رفاه حال صیادان، منطقه اسکله ساخته شده که هم اکنون نیز دارای بهره‌برداران بسیار کمی است. با عنایت به چرخش آب و رسوب در خلیج نایبند و قرارگیری اسکله و موج‌شکن هاله به‌عنوان مانعی برای گردش آب و رسوب، در آینده شاهد تغییر شکل و تغییر در تنوع جانداران آبزی این ناحیه خواهیم بود. نشت مواد نفتی از تاسیسات و شناورها در منطقه نیز باعث آلودگی دریایی شده و تاکنون چندین‌بار موجب آلودگی سواحل شده است. این آلودگی در جنگل‌های حرای نایبند باعث آلوده‌شدن ریشه‌های هوایی و تنه درختان شده و خشکیدگی بخشی از آنها را موجب شده است.گیرافتادن آبزیان شاخص دریایی در تاسیسات برداشت آب پتروشیمی و پالایشگاه‌های گازی نیز از دیگر تهدیدات زیست‌محیطی منطقه است، به‌طوری که لاک‌پشت‌های دریایی (به‌شدت در معرض خطر انقراض) چندین‌بار تاکنون به صورت جمعی از این آبگیرها صید و دوباره به دریا رهاسازی شده‌اند و هنوز نیز این تهدید ادامه دارد. آلودگی حرارتی ناشی از آب خنک‌کننده‌های تاسیسات منطقه باعث بالارفتن موضعی آب در مناطق مجاور می‌شود. این پدیده خصوصا در تابستان که دمای آب دریا در بالاترین حد خود و در مرز تحمل آبزیان منطقه است باعث مرگ و میر آبزیان بدون تحرک و مهاجرت آبزیان دیگر و پراکندگی آنها می‌شود. زیستگاه‌های مرجانی نیز در برابر تغییرات دمایی بسیار حساس بوده و پدیده سفیدشدگی و مرگ مرجان‌ها بر اثر این عامل به وجود می‌آید. قاچاق سوخت نیز به‌عنوان یکی از مهم‌ترین موضوعات آلوده‌کننده دریایی مطرح است. قاچاقچیان متخلف در حین تعقیب و گریز مبادرت به تخلیه سوخت قاچاق کرده و آلودگی دریایی به وجود می‌آورند. اکنون نیز راه‌اندازی فازهای جدید گازی به دلیل عدم طراحی‌های نامناسب دارای کارایی لازم برای مدیریت تصفیه پساب‌های صنعتی و همچنین انتشار گازهای آلاینده نبوده و باعث اثرات غیرقابل جبران بر این پارک ملی دریایی خواهد بود.

گزارش دیدار از خبرگزاری‌های جمهوری آذربایجان

کسب درآمد با فروش خبر

عکس: تحریریه خبرگزاری ترند در باکو

شرق: اواخر مهرماه امسال به‌همراه پنج خبرنگار دیگر در قالب یک هیات رسانه‌ای به دعوت سفیر ایران در جمهوری آذربایجان عازم باکو شدیم. در این سفر علاوه‌بر دیدار و گفت‌وگو با مسوولان سفارت ایران در باکو با چندنفر از مقامات سیاسی و مذهبی جمهوری آذربایجان هم دیدار داشتیم. بخش دیگر سفر هم سرزدن به تحریریه تعدادی از خبرگزاری‌های معروف این کشور و گفت‌وگو با مسوولان و خبرنگاران این رسانه‌ها بود.

در این سفر از خبرگزاری اقتصادی «ترند»، هلدینگ خبری «آپا» و «آذرتاج» خبرگزاری دولتی جمهوری آذربایجان دیدن کردیم. خبرگزاری «ترند» یکی از خبرگزاری‌های غیردولتی جمهوری آذربایجان است که در سال۱۹۹۵ تاسیس شده است، مدیران این خبرگزاری می‌گویند ترند بزرگ‌ترین تامین‌کننده اخبار کشورهای حوزه دریای خزر محسوب می‌شود و این خبرگزاری یکی از خبرگزاری‌های بانفوذ، بزرگ و تامین‌کننده اخبار جمهوری آذربایجان، قفقاز و کشورهای آسیای مرکزی است.

وب‌سایت خبرگزاری «ترند» در رده رسانه‌های جمهوری آذربایجان یکی از پربیننده‌ترین سایت‌ها محسوب می‌شود و آنها در سال ۲۰۱۰ به عضویت مجمع خبرگزاری‌های آسیا و اقیانوس آرام (OANA) پیوسته‌اند. همچنین Moody's International مجوز مقالات تحلیلی، تولید و پخش اخبار تصویری را برای خبرگزاری ترند صادر کرده است. این شرکت تطبیق سیستم اداری «ترند» را با استاندارد ایزو ۹۰۰۱-۲۰۰۸ تایید کرده است.

خبرگزاری «ترند» بیشتر از هر بخش دیگری خبرهای اقتصادی منتشر می‌کند و اخبار اقتصادی آنها در نشریه‌ای به نام Trend Oil and Gas به‌طور روزانه منتشر می‌شود. این نشریه اخبار بازار نفت و گاز آسیای‌مرکزی را انتشار می‌دهد. همچنین خلاصه اخبار اختصاصی منطقه‌ای در مورد حمل‌ونقل، مهم‌ترین اخبار اقتصاد کلان جمهوری آذربایجان، اخبار اختصاصی در امور مالی و سرمایه‌گذاری و مهم‌ترین اخبار اقتصاد کلان ایران نیز در این خبرگزاری انتشار داده می‌شود. آنطور که مدیران این خبرگزاری می‌گویند بسیاری از موسسات تحقیقاتی و رسانه‌های جهانی، شرکت‌ها و سازمان‌های مالی، اقتصادی و نهادهای دولتی و غیردولتی کشورهای مختلف از مشترکان خبرگزاری «ترند» هستند.

ترند در سال‌های ابتدایی و پیش از آنکه به خبرگزاری تبدیل شود یک روزنامه اقتصادی بود و به مرور فعالیت خود را به شکل خبرگزاری تغییر داد. پس از آن پوشش اخبار بقیه حوزه‌های خبری را نیز در دستور کار خود قرار داد. مدیران این خبرگزاری در هشت‌سال اخیر تصمیم گرفته‌اند فعالیت خبری خود را به‌خصوص بر اخبار آسیای‌میانه و قفقاز متمرکز کنند. مسوولان این خبرگزاری تمرکز خود را بر انتشار اخبار کشورهای گرجستان، ارمنستان، ترکیه، روسیه و ایران گذاشته‌اند. در این خبرگزاری اخبار مربوط به کشورهای قرقیزستان، تاجیکستان و دیگر کشورهای این منطقه نیز منتشر می‌شود. ترند اگرچه در خبرهای خود از این کشورها تمام حوزه‌های خبری را پوشش می‌دهد اما اولویت اصلی‌شان بر انتشار تحلیل و اخبار در حوزه اقتصادی است.

نکته جالب آنکه مسوولان این خبرگزاری می‌گویند آنها با وجود آنکه با کشور ارمنستان در حال جنگ هستند و این کشور حدود ۲۰درصد از خاک آنها را اشغال کرده است در زمینه خبری و تبادل خبر همکاری می‌کنند.

اولشن حسن‌اف، مدیر بخش همکاری‌های بین‌المللی خبرگزاری «ترند» در رابطه با همکاری‌های رسانه‌ای این خبرگزاری با ایران با تاکید بر لزوم افزایش همکاری‌های رسانه‌ای بین خبرگزاری‌های این کشور و ایران اینگونه گفت: «به اعتقاد من رسانه‌های دو کشور می‌توانند در زمینه اقتصادی به‌ویژه مارکتینگ فروش خبر به منابع خارجی همکاری‌های مشترکی داشته باشند. ما در حال حاضر با دو خبرگزاری مهر و ایرنا در ایران همکاری نزدیکی داریم که در این همکاری زمینه‌های اقتصادی به دلیل علاقه‌مندی دو طرف می‌تواند مدنظر قرار گیرد. ما همانند سایر رسانه‌ها می‌توانیم در زمینه تولید بولتن خبری مشترک همکاری‌های نزدیکی داشته باشیم، این کار را هم‌اکنون با رسانه‌های مطرح دنیا از جمله رویترز انجام می‌دهیم.»

وی با اشاره به فعال‌بودن بخش‌های زبان آذری، انگلیسی، روسی، عربی و فارسی در این خبرگزاری عنوان کرد: «مهم‌ترین بخش خبرگزاری ترند درواقع تحلیل اخبار روز دنیا به‌ویژه با موضوع اقتصادی است، مارکتینگ این خبرگزاری نیز در این زمینه راه‌اندازی شده و اخبار و تحلیل‌های تولیدی را برای مخاطبان عضو و دارای قرارداد ارایه می‌دهیم. تبلیغ اعضا، طرف قرارداد نیز یکی از زمینه‌های فعالیتی خبرگزاری ماست، هم‌اکنون نیز ۹۰درصد اخبار تولیدی در خبرگزاری ترند، پولی و به صورت اشتراکی است و ما از طریق فروش این خبرها کسب درآمد می‌کنیم. بیشترین اخبار و تحلیل‌های منتشرشده در خبرگزاری ما اقتصادی، نفت و گاز، ساختمان، عمرانی و... است، علاوه‌بر این چون ما یک خبرگزاری هستیم بنابراین منبع اصلی درآمدمان فروش خبر و قبول آگهی است، یعنی در حقیقت اخبار تخصصی را به افراد و سازمان‌هایی که علاقه‌مند هستند می‌فروشیم. البته در کنار آن بخش عمومی و اخبار عادی بدون هزینه نیز برای مخاطبان داریم.»

سال‌هاست بسیاری از خبرگزاری‌های دنیا دسترسی به بخشی از اخبار و مطالب خود را تنها در ازای دریافت پول برای مخاطبان فراهم می‌کنند. آگهی و تبلیغات اگرچه یکی از راه‌های شناخته‌شده کسب درآمد رسانه‌هاست، اما این بخش مغفول‌مانده در ایران، یعنی کسب درآمد از راه فروش اخبار و مطالب هم می‌تواند منبع کسب درآمد برای رسانه‌های فارسی‌زبان تبدیل شود

این مدیر خبری خبرگزاری ترند دلایل اتخاذ این رویکرد را اینگونه توضیح داد: مدیران ما در این سال‌ها به کشورهای اروپایی و آمریکایی سفرهای زیادی کردند و در این سفرها متوجه شدیم مخاطبان ما در این کشورها بیشتر از هرچیزی خواهان دریافت تحلیل و خبرهای اقتصادی از منطقه هستند. به همین دلیل هم ما حیطه کاری خود را در حوزه اقتصادی قرار دادیم. یعنی با توجه به بررسی‌های صورت‌گرفته متوجه شدیم که اخبار اقتصادی منطقه بیشترین نیاز خبری کشورهای مختلف دنیاست، ما هم به همین دلیل حوزه کاری خود را اخبار اقتصادی با ایجاد مارکتینگ تعیین کردیم، نکته مهم این است که اخبار اقتصادی از فروش ویژه‌ای برخوردار است. در این راه هم مهم‌ترین بحث در تبدیل خبرگزاری به مارکتینگ را تغییر سبک خبرنویسی و توسعه اخبار انگلیسی خود قرار دادیم، ما با همکاری سازمان‌های خبری دنیا خبرنگاران خود را با استانداردهای روز و آموزش‌های نوین تربیت کردیم و در این زمینه اولین خبرگزاری جمهوری‌آذربایجان بودیم که گام برداشتیم.

حسن‌اف با تاکید بر اینکه برای فروش خبر به این دو اصل نیاز داریم، افزود: «البته این خبرگزاری ۱۵سال پیش نیز از طریق خبرگزاری‌های معتبر دنیا اقدام به فروش خبر می‌کرد اما سیستم کاملی نبود بنابراین با برنامه‌ریزی لازم تلاش کردیم سیستم بهتر و پردرآمدتری را تعریف کنیم و مخاطبان و مشتریان بیشتری داشته باشیم. این سیستم را طی دوسال پیاده کردیم و براساس استانداردهای مورد نیاز اخبار خود را عرضه می‌کنیم.»

خبرگزاری ترند از هفت‌سال پیش بخش فارسی خود را هم راه‌اندازی کرده است، یکی از مدیران این خبرگزاری در همین رابطه می‌گوید: «اوایل به‌خاطر اینکه اولین خبرگزاری جمهوری‌آذربایجان بودیم که به زبان فارسی خبر منتشر می‌کردیم با مشکلاتی مواجه بودیم، پس از آن با همکاری با سفارت ایران این مشکل تا حدودی حل شد و گفت‌وگوی ما با سفارت در زمینه افزایش تبادلات خبری بود و همچنان این رویه هم ادامه داشته است. سفارت ایران هم همیشه برای افزایش همکاری‌ها و انجام سفرهای ما به ایران همکاری‌های لازم را داشته است. درواقع هدف ما این بود که با خبرگزاری‌های داخل ایران همکاری‌هایی داشته باشیم به همین‌خاطر چندین سفر به ایران داشتیم که نتیجه‌اش بستن قرارداد همکاری با خبرگزاری مهر و ایرنا بود.»

اولشن حسن‌اف می‌افزاید: «ما بعد از تلاش‌های فراوان در تهران دفتر زده‌ایم و خبرنگار ما حالا آنجا فعالیت می‌کند، واقعیت این است که ما به‌لحاظ فرهنگی بسیار به ایران نزدیک و شبیه هستیم و مطمئنا می‌توانیم اخبار ایران را همانطور که هست بدون اغراض خاص منتشر کنیم، حتی بهتر از رسانه‌های خارجی که شناخت و درکی از وضعیت فرهنگی ایران ندارند. اما فیلترشدن بخش فارسی سایت ما در ایران کیفیت و روند کار ما را دچار مشکل اساسی کرد. ما بارها به مسوولان ایرانی و سفارت ایران در باکو گفته‌ایم که حاشیه‌های خبری داخل ایران برای ما در اولویت نبوده و پوشش صرف خبری مدنظر ماست. اما در شرایط کنونی اولویت ما الان به دلیل فیلتر بخش فارسی انتشار اخبار ایران به صورت انگلیسی است. از سوی دیگر در برخی رسانه‌های ایران گاهی خبرهایی درباره جمهوری آذربایجان منتشر می‌شود که دقیق نیست و البته من معتقدم بیشتر به دلیل عدم اطلاع کافی است و ما حاضریم در این زمینه‌ها هم همکاری کنیم.»

دالگا خاتون‌اوغلو، مدیر بخش فارسی و ایران خبرگزاری ترند هم در رابطه با شیوه کار این خبرگزاری می‌گوید: «خبرگزاری‌های غرب درباره ایران و البته نه فقط ایران بلکه درباره دیگر کشورها بیشتر تمایل به انتشار اخبار منفی دارند، این رویکرد هم البته به دلیل استانداردهای خاص خودشان است و لزوما ربطی به غرض‌ها و رویکردهای سیاسی و... ندارد.

به عنوان مثال اگر در یک کشور نفت‌خیز پالایشگاهی آتش بگیرد این خبر برای خبرگزاری‌های خارجی دارای اهمیت بیشتری است و آن را منتشر می‌کنند، اما از نظر من افزایش تولیدات یک پالایشگاه؛ یعنی رویکرد مثبت، هم می‌تواند خبر باشد اما براساس استانداردهای غرب جریان‌های غیرعادی خبر محسوب می‌شوند.»

خبرگزاری دیگری که در روز دوم سفر مقصد ما بود هلدینگ خبری آپا در شهر باکو بود. این هلدینگ خبری را که دارای رسانه‌های مختلفی اعم از مجله و سایت و شبکه تلویزیونی اینترنتی است خانم وصاله ماهرقزی مدیریت و راهبری می‌کند. وصاله ماهرقزی در رابطه با سابقه شروع به کار مجموعه تحت امر خود این‌گونه توضیح داد: «ما ۱۰سال است که فعالیت خود را شروع کرده‌ایم و من موسس این هلدینگ هستم که در ابتدا کار خود را به همراه هفت نفر شروع کردیم. اما در این سال‌ها توانستیم کار خود را توسعه بدهیم به‌گونه‌ای که هم اکنون یک شبکه تلویزیونی و چند سایت دیگر به زبان‌های روسی و آذربایجانی داریم.

همچنین یک خبرگزاری ورزشی، یک مجله ادبی با عنوان کولیس آس و یک مجله هم در حوزه مسایل اجتماعی منتشر می‌کنیم. در مجموع و در تمام بخش‌های مختلف مجموعه ما ۳۰۰خبرنگار و همکار فعالیت می‌کنند. ما علاوه بر کشور جمهوری‌آذربایجان، در ترکیه، گرجستان، فرانسه و آمریکا هم دارای خبرنگار هستیم. شرکت هلدینگ خبری ما به صورت روزانه حدود هزار خبر را به پنج زبان مختلف دنیا منتشر می‌کند. سفیر ایران اخیرا به ما پیشنهاد داده است که بخش زبان فارسی را در وب‌سایتمان فعال کنیم که امیدوار هستم در آینده نزدیک بخش فارسی‌مان هم شروع به کار کند.»

مدیر و موسس هلینگ خبری آپا هم در رابطه با درآمدهای این مجموعه اینگونه توضیح داد: «ما یک مجموعه خصوصی و جدای از دولت هستیم و به همین دلیل هیچ بودجه‌ای از طرف دولت دریافت نمی‌کنیم، به همین خاطر مجبور هستیم خودمان درآمد کسب کنیم، بر همین اساس ما از راه فروش اخبار و تحلیل‌های اقتصادی و دیگر اخبار مربوط به جمهوری‌آذربایجان و کشورهای منطقه به مخاطبانی که مایل به دریافت این خبرها هستند پول در می‌آوریم. در مجموعه ما چند تحلیلگر اقتصادی حضور دارند که اطلاعات خام منتشرشده اقتصادی در حوزه نفت و گاز، بانکداری، ساختمان‌سازی و دیگر بخش‌ها را گرفته و آنها را تجزیه و بررسی کرده و بر اساس آنها مطالب و تحلیل‌های اقتصادی می‌نویسند که این اخبار را مدیران دولتی، مدیران بانک‌ها و بنگاه‌های اقتصادی و همه کسانی که تمایل به دریافت اخبار این منطقه از جهان هستند چه در جمهوری‌آذربایجان و چه در دیگر کشورهای جهان در ازای پرداخت پول از ما دریافت می‌کنند.»

طبق گفته ماهرقزی شیوه انتشار اخبار در مجموعه وب‌سایت‌های اصلی این هلدینگ به این شکل است که تنها تیتر و بخش کوچکی از ابتدای خبر برای عموم خوانندگان در سایت نمایش داده می‌شود و مخاطبانی که مایل هستند همه خبر را بخوانند با پرداخت مبالغی مشخص، رمز عبوری دریافت می‌کنند که دسترسی آنها به کل خبر را فراهم می‌کند. آنگونه که او به «شرق» گفته است مبلغ موردنیاز برای دریافت مجموعه خبری خروجی‌های خبرگزاری آپا به مدت یکسال برابر با ۵۰هزاردلار است. آپا هم اکنون به زبان‌های ترکی، انگلیسی، فرانسوی، عربی و روسی به صورت مداوم خبر منتشر می‌کند. خبرگزاری آذرتاج که خبرگزاری دولتی در جمهوری آذربایجان و مشابه خبرگزاری ایرنا در ایران است اغلب مواضع و اخبار بخش‌های مختلف دولتی را منتشر می‌کند. مدیر این خبرگزاری که از ابتدای شروع به کار تاکنون، اصلان اصلانف است از سوی دولت جمهوری آذربایجان انتخاب شده است. او می‌گوید در این مدت هم با رییس‌جمهور سابق این کشور، یعنی حیدر علی‌اف و هم با الهام علی‌اف به ایران سفرهایی داشته است و خبرگزاری آنها همکاری‌هایی مشترکی با خبرگزاری دولتی ایرنا در ایران دارد. دسترسی به وب‌سایت و خبرهای بخش‌های مختلف خبرگزاری آذرتاج برای همه مخاطبان آزاد است. این خبرگزاری هم‌اکنون به زبان‌های ترکی، فرانسوی، روسی، انگلیسی، عربی و چینی خبرهای خود را منتشر می‌کند.

با این حال نکته بسیار جالبی که در بازدید از این دو خبرگزاری بخش خصوصی در جمهوری‌آذربایجان که به گفته مدیرانشان از راه فروش اخبار و تحلیل‌های اقتصادی و عمرانی کسب درآمد می‌کنند با آن مواجه شدیم، این بود که هم ترند و هم آپا به نسبت خبرگزاری‌های فعال در ایران تعداد بسیار کمتری خبرنگار و عکاس در اختیار دارند، تعداد خبرنگاران فعال در بخش‌های مختلف و تحریریه این خبرگزاری‌ها بسیار کمتر از تعداد خبرنگارانی است که در خبرگزاری‌ها و روزنامه‌های معتبر و فعال ایرانی کار می‌کنند. با این حال مدیران این خبرگزاری‌ها با اتخاذ شیوه‌های نوین فروش خبر و تحلیل با زبان‌های بین‌المللی و با زبان کشورهای تاثیرگذار همسایه کسب درآمد می‌کند.

عجیب آنکه ما در ایران هیچ خبرگزاری یا رسانه‌ای نداریم که از راه فروش اخبار و تحلیل‌های اقتصادی اقدام به کسب درآمد بکند، این در حالی است که با توجه به میزان اهمیت و تاثیرگذاری ایران بر مناسبات جهانی و منطقه‌ای به‌خصوص در حوزه‌های مختلف اقتصادی و نفتی خبرهای مربوط به ایران برای بسیاری از مدیران شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی بزرگ دنیا و همچنین رهبران کشورها، واجد اهمیت بسیاری است.

تجربه فروش اخبار و تحلیل‌های تهیه‌شده توسط بنگاه‌های خبری و مجلات و روزنامه‌های معتبر دنیا نه‌تنها در حوزه اقتصادی، بلکه در همه حوزه‌ها رویکرد جدیدی نیست. سال‌هاست بسیاری از خبرگزاری‌های بزرگ و معتبر دنیا دسترسی به بخشی از خروجی اخبار و مطالب منتشرشده خود را تنها در ازای دریافت پول برای مخاطبان فراهم می‌کنند.

دریافت آگهی و تبلیغات در روزنامه‌ها و وب‌سایت‌های خبری و خبرگزاری‌ها اگرچه یکی از راه‌های شناخته‌شده کسب درآمد برای رسانه‌هاست، اما بی‌تردید این بخش مغفول‌مانده در ایران، یعنی کسب درآمد از راه فروش اخبار و مطالب تولیدی هم می‌تواند در صورت اجرا به یکی دیگر از منابع کسب درآمد برای رسانه‌های فارسی‌زبان تبدیل شود. این مهم به‌خصوص در شرایطی که بسیاری از رسانه‌های بخش خصوصی با مشکلات عدیده اقتصادی دست‌به‌گریبان هستند می‌تواند راهگشا باشد.

دریچه

اصول اخلاقی جامعه روزنامه‌نگاران حرفه‌ای (SPJ)

ترجمه: محمدامین خرمی

● جامعه روزنامه‌نگاران حرفه‌ای (SPJ)، اصول اخلاق روزنامه‌نگاری خود را که پیش از این در سال ۱۹۹۶ معرفی شده بود، در سپتامبر ۲۰۱۴ مورد بازبینی قرار داده و آنها را با توجه به تغییرات رخ‌داده در فضای رسانه‌ای به روز کرده است. اعضای «جامعه روزنامه‌نگاران حرفه‌ای» بر این اعتقادند که روشنگری در راستای حقوق مردم، طلایه‌دار عدالت و اساس دموکراسی است. وظیفه روزنامه‌نگار، جست‌وجوی واقعیت و انعکاس عادلانه و کامل مسایل و رخدادهاست. عملکرد یک روزنامه‌نگار اخلاقی و بی‌عیب و نقص است. جامعه روزنامه‌نگاران حرفه‌ای، چهار اصل زیر را به عنوان اساس اخلاق روزنامه‌نگاری معرفی و کاربرد آنها را از همه فعالان رسانه‌ای درخواست می‌کند.

حقیقت را ابتدا اکشف و سپس منتشر کنید

روزنامه‌نگار اخلاقی باید دقیق و منصف باشد. روزنامه‌نگاران باید در جمع‌آوری، انعکاس و تفسیر اطلاعات و وقایع راستگو و شجاع باشند.

شما به‌عنوان روزنامه‌نگار باید:

- مسوولیت دقت در کارتان را بپذیرید. از صحت اطلاعات پیش از انتشار آن مطمئن شوید و در هر جا که امکان دارد از منابع دسته اول استفاده کنید.
- به خاطر داشته باشید که نه مساله سرعت و نه مساله فرم توجیه خوبی برای بی‌دقتی نیست.
- بافت[۲] و زمینه رویداد را برای مخاطب شرح دهید. مراقب باشید با کوتاه‌کردن خبر باعث بیش از حد ساده‌جلوه‌دادن آن نشوید.
- در چرخه عمر خبر، دایما اطلاعات ارایه‌شده را به‌روز و اصلاح کنید.
- در قول‌دادن محتاط باشید اما به قول و وعده‌ای که می‌دهید، پایبند باشید.
- منابع را کاملا مشخص کنید. مردم برای اینکه بتوانند نسبت به نیت یک منبع قضاوت کنند و اعتبار آن را بسنجند به اطلاعات زیادی نیاز دارند.
- قبل از اینکه نسبت به عدم‌افشای‌هویت منبع به او قولی بدهید، از انگیزه‌اش برای ارایه خبر مطمئن شوید. عدم‌افشای هویت را برای منابعی نگه دارید که خطر یا مجازاتی آنها را تهدید می‌کند و اطلاعاتی دارند که نمی‌توان از منابع دیگر کسب کرد. به مخاطب توضیح دهید که چرا منبع خود را به‌صورت ناشناس آورده‌اید.
- تلاش کنید سوژه‌های خبری که مورد انتقاد یا اتهام قرار گرفته‌اند را پیدا کنید و به آنها فرصت اظهارنظر بدهید.
- از جمع‌آوری اطلاعات به صورت محرمانه و پنهانی خودداری کنید، مگر اینکه از راه‌های معمول نتوانید به اطلاعات موردنیاز دست پیدا کنید.
- با دقت و شجاعت از آنهایی که در قدرت هستند بخواهید پاسخگو باشند. صدای آنهایی را منعکس کنید که صدایشان شنیده نمی‌شود.
- از تبادل دیدگاه صریح و محترمانه حمایت کنید، حتی اگر مخالف شما باشد.
- وظیفه ویژه خود به عنوان ناظر امور عمومی جامعه و دولت را مدنظر داشته باشید. مطمئن شوید امور مربوط به مردم به صورت شفاف پیگیری می‌شود و آمار عمومی در دسترس همگان قرار دارد.
- دسترسی به اسناد و منابع را در زمان مقتضی و مناسب فراهم کنید.
- جسورانه ماجرای تفاوت‌ها و سختی‌های تجربه زندگی بشری را منتقل کنید. به دنبال منابعی باشید که صدایشان را به‌ندرت می‌شنویم.
- از کلیشه‌ها دوری کنید. روزنامه‌نگاران باید مراقب تاثیرگذاری احتمالی اصول ارزشی و تجربه فردی خود بر نحوه گزارشگری‌شان باشند.
- یادداشت و تحلیل را به شکلی از خبر مجزا و مشخص کنید.
- هیچگاه به عمد اطلاعات مربوط به خبر یا بافتی که خبر در آن روی می‌دهد را تحریف نکنید؛ این شامل اطلاعات بصری هم می‌شود. به طور مشخص تصویرسازی را از عکس مستند جدا کنید.
- از سرقت ادبی بپرهیزید. همیشه به منابع ارجاع دهید.

ضرر و زیان را به حداقل برسانید

روزنامه‌نگاران اخلاقی با منابع، سوژه‌ها، همکاران خود و اعضای جامعه مانند انسان‌هایی برخورد می‌کنند که لایق احترامند.

- میان ضرورت عمومی برای دستیابی به اطلاعات و خطرات و صدمات احتمالی در این مسیر تعادل برقرار کنید.
- مراقب کسانی که ممکن است به‌خاطر پوشش خبری متحمل ضرر و زیان شوند، باشید. زمانی که با کودکان، قربانیان آزار جنسی یا منابع و سوژه‌های بی‌تجربه روبه‌رو هستید، بیشتر دقت کنید. تفاوت‌های فرهنگی را در اتخاذ رویکرد و نحوه برخورد با موضوعات در نظر داشته باشید.
- به خاطر داشته باشید که دسترسی قانونی به اطلاعات توجیه اخلاقی خوبی برای انتشار آنها نیست.
- توجه داشته باشید که افراد عادی در مقایسه با چهره‌های عمومی و آنهایی که خواستار به‌دست‌آوردن قدرت، نفوذ و توجه عمومی هستند، حق بیشتری برای حفظ اطلاعات خصوصی خود دارند. تبعات احتمالی انتشار اطلاعات شخصی افراد را در نظر داشته باشید.

ادامه در صفحه ۱۷

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان کرمان
(سهامی خاص)

نوبت اول

فراخوان آگهی ارزیابی کیفی (۴۴-۱۳۹۳)

شرکت گاز استان کرمان در نظر دارد مناقصه ای را ،با شرایط ذیل برگزار نماید.
داوطلبان واجد شرایط دارای شناسنامه ملی اشخاص حقوقی ایرانی می توانند از زمان درج اولین نوبت آگهی ،ضمن اعلام آمادگی کتبی ،اسناد ارزیابی کیفی را از طریق ثبت نام در سایت پایگاه اطلاع رسانی مناقصات http://iets.mporg.ir دریافت و با توجه به مفاد آن ،مدارک مورد نیاز را تهیه ،تکمیل و حداکثر تا ۱۴ روز تقویمی پس از تاریخ چاپ آخرین نوبت آگهی به نشانی ذیل تسلیم نمایند. بدیهی است توزیع اسناد مناقصه منوط به ارزیابی کیفی مناقصه گران و اخذ حدنصاب امتیاز ارزیابی کیفی از کمیته فنی و بازرگانی می باشد. آدرس : کرمان - بلوار۲۲بهمن - شرکت گاز استان کرمان - دفتر امور قراردادها.
www.nigc-kerman.ir ساعات اداری (شنبه تا سه شنبه ۱۶-۷ و چهارشنبه ها ۱۵-۷) تلفن :۳۱۳۲۶۰۰۰ فاکس ۳۳۲۳۹۶۶۱

ردیف	کد فراخوان	موضوع	تعداد مرحله	تعداد نوبت	شماره مناقصه	مدت زمان اجرا(روز)	مبلغ تضمین (ریال)	نوع تضمین شرکت در مناقصه
۱	۱/۳۸۲/۹۵۹	تهیه مصالح و اجرای ۳۰۴۰۰ متر شبکه پلی اتیلن و نصب ۱۰۰ عدد انشعاب پلی اتیلن پراکنده (نه خطی)در شهرستان رفسنجان	یک	دو	۹۳-۴۴	۲۷۰	۲۳/۰۰۰/۰۰۰	ضمانت نامه بانکی /رسید بانکی

نوبت اول چاپ:۹۳/۱۰/۰۴
نوبت دوم چاپ:۹۳/۱۰/۰۷

روابط عمومی شرکت گاز استان کرمان